

ŁUKOWSKA RADA POWIATOWA

ZESZYT II.

WARSZAWA 1918.

NAKŁADEM ŁUKOWSKIEJ RADY POWIATOWEJ.

ŁUKOWSKA RADA POWIATOWA

i

RADY GMINNE POWIATU ŁUKOWSKIEGO

Sprawozdanie z działalności

ZA CZAS

od 1 stycznia 1917 r. — do 1 czerwca 1918 r.

OPRACOWAŁ
WACŁAW SZUMAŃSKI.

✱

ZESZYT II.

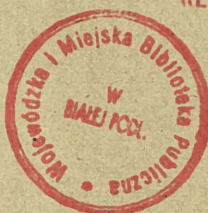
*Druk. S. G. H.
60702*

NAKŁADEM ŁUKOWSKIEJ RADY POWIATOWEJ.

1918.

K

IV D. 3² ²uh
REGIONALIA

99415

943. V. 081 A/2

~~IV D. 4~~

IV D. 4 : VIII A. 3 : VIII A. 2

Miejska Biblioteka Publiczna
Biała Podlaska

5 11827200002

Geprüft und freigegeben durch die Kais. Deutsche Presseabteilung
Warschau, den 16 VIII. 1918 T. N. 11089 Dr. N. 299.
Drukarnia Polska (Straszewiczów), Szpitalna 12.

Łukowska Rada Powiatowa w dalszym ciągu kroczy po raz obranej drodze.

W myśl § 1 Statutu swego w dalszym ciągu kieruje pracą tych przeszło dwudziestu rad gminnych, których istnienie datuje się od grudnia 1915 roku — i to jest główny cel i racja istnienia Rady Powiatowej, — pośredniczy w najrozmaitszych sprawach pomiędzy radami temi a władzami okupacyjnymi, reprezentuje wobec władz tych ogół ludności i w granicach możliwości rozciąga nad nią opiekę.

W roku 1917 i połowie 1918 — który to okres czas obejmuje sprawozdanie niniejsze — zakres działalności zwęził się potrosze — dzięki zwinieciu Sekcji Szkolnej i przekazaniu owoców jej pracy władzom naszym, potrosze zaś rozszerzył wskutek: 1) zainicjowania zawodowej milicji powiatowej, która od roku już niemal funkcjonuje, oraz 2) wskutek rozpoczęcia nowej pracy nad rozwojem pożarnictwa w powiecie.

Tam, gdzie tak niedawno jeszcze królował samowładnie ziemski strażnik carski, — dziś pełni służbę, czuwając nad bezpieczeństwem współrodaków, milicjant polski.

Niemal każda gmina powiatu łukowskiego posiada już swą straż ogniową; dalsza praca Inspektora pożarniczego — funkcjonariusza Rady Powiatowej — prowadzona jest w tym kierunku, by niemal każda większa wieś powiatu łukowskiego straż tę posiadała, a mniejsza miała zorganizowane pogotowie pożarne.

Działalność gospodarczo-handlowa Ł. R. P. w dalszym ciągu zmierza w tym kierunku, by monopole handlowe, to malum necesarium czasu wojennego, przejąć z rąk nieobywatelskich poszczególnych przedsiębiorców i by w ten sposób podolać wydatkom, dziś już dosyć znacznym, związanym z utrzymaniem Rady Powiatowej.

Budżet Ł. R. P. na rok bieżący (1918) — jak to w sprawozdaniu ujawnione będzie — sprowadza się do sumy stu dwudziestu tysięcy marek. Jak na obywatelską instytucję prowincjonalną budżet znaczny; nie przerazi on jednak swą wielkością, jeżeli zwrócimy uwagę, iż zawiera wydatki, związane z utrzymaniem blisko trzydziestu urzędników Rady Powiatowej, urzędników, którzy w większości swej stanowić będą niewątpliwie kadry łukowskiego powiatowego stanu urzędniczego, że w budżecie tym umieszczono blisko pięćdziesiątysięczną pozycję zapomóg dla instytucji społecznych, działających w granicach powiatu.

Przeszło trzystu posiadających trzyletnie doświadczenie w pracy radnych gminnych i powiatowych, około trzydziestu sprawnych urzędników, ten dotychczasowy owoc pracy Łukowskiej Rady Powiatowej stanowi dobytek.

A przytem formy samorządu powiatowego, który niedługo — podobno — realizowany ma być przez rząd polski, tak nieznacznie odbiegają od dotychczasowych form pracy Ł. R. P., wlewając w nie oczywiście inną treść zupełnie i nadając jej sankcję prawną i egzekutywę, że do pracy państwowej, do przyjęcia władzy na swoje barki choćby jutro — dosłownie — powiat łukowski zdaje się być należycie — odpowiednio do dzisiejszych warunków — przygotowany.

Lipiec 1918.

Sekcja Finansowo-Administracyjna.

Sekcja finansowo-administracyjna w dalszym ciągu rozwijała pracę w 3-ch kierunkach, a mianowicie:

1) kontrolowania gospodarki gminnej przez kierowanie pracą Rad gminnych oraz usystematyzowanie jako też poddanie ścisłej kontroli rachunkowości i finansowości urzędów gminnych;

2) uruchomienie kas gminnych pożyczkowo-oszczędnościowych;

3) zaprowadzenie i utrzymanie systematycznej rachunkowości wewnętrznej Ł. R. P.

Niezależnie od tego prowadzone były prace, związane z czynnościami Komisji finansowej przy Sejmiku powiatowym w Łukowie. Rezultat tej 18-to miesięcznej działalności (styczeń 17 — czerwiec 18) przedstawia się jak następuje:

1) W gospodarce gminnej, wprowadzono zmiany w technice i prowadzeniu takowej, stosownie do warunków istniejących, a mianowicie:

a) ustanowiono urzędy kasjerów gminnych

b) poddano ścisłemu nadzorowi Rad gminnych działalność administracyjną wójtów i pisarzy gminnych. — W związku z tym Rady gminne były pobudzane do żywszego interesowania się sprawami gminnymi.

c) po uporządkowaniu techniki prowadzenia rachunkowości gm. poddano ją wraz z całą finansowością ścisłej kontroli R. P.

d) utworzono w gminach fundusze specjalne, pochodzące z zysków ze sprzedaży cukru, fundusze te mają przeznaczenie zapomogowe i znajdują się pod wyłączną opieką R. P.

W związku z powyższym: 1) kierownik Sekcji dokonał 51 wyjazdów do gmin w r. 1917 69 wyjazdów w pierwszym półroczu 1918 r. (patrz P. S. końcowe), 2) zaprowadzono akta kontroli gospodarki gminnej, 3) zaprowadzono kontrolę działalności Rad gm., 4) różne inne, akta i materiały informacyjne.

II) W sprawie uruchomienia kas gminnych poż. oszczędnościowych należy zakomunikować, że przy pomocy wszelkich możliwych środków udało się uruchomić następujące kasy: Cieliny, Dąbie, Jarczew, Krasusy, Mysłów, Łuków, Miastków, Radożyż, Stamin, Tuchowicz, Kock, Łysobyki i Gułów.

W dalszym ciągu prowadzi się zmuśną pracę nad 8-ma kasami, wykończenie których trwać musi jeszcze około 5-ciu miesięcy.

III) W sprawie rachunkowości wewnętrznej Ł. R. P. w początkach r. 1917 nastroczała się konieczność zcentralizowania rachunkowości R. P.

Bilans na 1-go stycznia 1917 r. był zapoczątkowaniem tego zcentralizowania rachunków, w dniu 1-go lipca r. b. zniesione zostały kasy sekcyjne, a zaprowadzona jedna kasa centralna. Niedługo może jest czas, kiedy samorząd gm., jak również kasy gm. pożyczk. oszczędn. ulegną reformom zasadniczym. Dotychczasowa działalność Sekcji Finansowej, zwrócona w trzy różne kierunki jednocześnie musiała być z natury rzeczy utrudnioną.

Dział gospodarki gminnej prowadzonym być musiał dorywczo, to też mimo wszystko, co już zostało dokonane, dobro samej sprawy wymaga, aby gospodarkę gm. otoczyć opieką jeszcze troskliwszą. Wiele jest jeszcze w gminach braków i niedomagań, wpływających ze zbyt małego uświadomienia społecznego członków Rad gm., oraz że na stanowiskach wójtów i pisarzy w znacznej większości są ludzie nieodpowiedni. Aby uzdrowotnić stosunki należałoby zwłaszcza pisarzy gminnych zastąpić innymi lecz tylko pod warunkiem aby posiadali odpowiednie do swych obowiązków przygotowanie, a co za tym idzie i uposażenie takowych musiałoby być znacznie podwyższone.

Mamy nadzieję, a i pewność, że tak długo oczekiwane władze polskie potrafią skutecznie rozstrzygnąć problemat życia gmin naszych i poprowadzić je drogą istotnego rozwoju.

Nie mniej jednak musimy stwierdzić, żeśmy swą skromną

pracą — tej przyszłej i oczekiwanej władzy działalność znacznie ułatwili.

W końcu sprawozdania nadmienić należy, iż kierownictwo sekcji od 1 stycznia 1918 r. spoczywało w rękach p. Bronisława Wesołowskiego, który przeszedł na stanowisko referenta Sekcji Samorządowej w Ministerstwie Spraw. Wewn.; od 1-go stycznia 1918 r. kierownikiem Sekcji F.-A., a jednocześnie szefem biura Ł. R. P. jest p. Franciszek Ksawery Szymański, b. dyrektor oddziału białostockiego fabr. „Prowodnik“.

P. S. Dla charakterystyki kontroli działalności Rad i Urzędów gminnych podajemy poniżej wykaz wyjazdów, dokonanych przez kierownika Sekcji w I-szym półroczu r. 1918:

Białobrzegi 7-II., 27-IV. i 24-VI. Celiny 18-I. i 17-IV. Dąbie 15-II. i 14-V. Gołębki 29-I. Gułów 11-I., 19-IV., 15-V. i (22-VI. otwarcie kasy oszczędnościowej). Jakusze 16-I. i 4-IV. Jarczew 24-I. Krasusy 15-I. i 16-IV., założono bibliotekę. Łuków 13-V. i 30-V. Łysobyki 10-I., 11-IV. (9-IV., wznowienie sklepu spółkowego), (16-V., śledztwo i wykrycie nadużyć na 3031 marek i 23-VI., otwarcie kasy oszczędnościowej). Miastków 13-II. i 6-V. Prawda 14-II., 3-VI i 10-VI., śledztwo w sprawie sołtysa wsi Nowa-Prawda o sumy zebrane na rekwizycję). Radoryż 25-I. i 1-VI. Serokomla 9-I. i 17-V. Skrzyszew 30-I. i (11-II. wybory wójta). Stanin 23-I. i 17-V., założenie mleczarni spółkowej. Trzebieszów 17-I. i 12-IV. Tuchowicz 22-I., 18-II., śledztwo o nadużyciu pisarza i uwolnienie go, 18-IV., 1-V. i 18-V., w sprawie budowy domu ludowego. Ulan 31-I. Wojcieszków 5-II. i 5-IV., założenie sklepu spółkowego i w sprawie założenia biblioteki. Kock 6-II., 28-IV. i 24-IV. Stoczek 14-II., rewizja T-wa oszczędnościowego.

Bilans Brutto
Łukow. Rady Powiatowej

———— ZA CZAS ————

od 1-go Stycznia do 1-go Lipca

1918 roku.

Bilans Łukowskiej Rady Powia

	Rb.	k.	Mk.	f.
Aktywa.				
KASA				
gotówką w kasie	—	—	9454	56
SEKCJA GOSPODARCZA				
saldo	—	—	68	30
TOWARY w KOMISIE				
saldo	—	—	1012	73
TOWARY				
saldo towarów na składzie	—	—	16947	22
SKARBIEC				
gotówką w skarbcu	—	—	1123	36
PAPIERY PROCENTOWE				
4 ^o /o Renta Państw. Rosyjskiego				
6 sztuk a Rb. 50 — Rb. 300				
1 sztuka a „ 500 — „ 500	800		1728	—
UTRZYMANIE OCHRON i SZKÓŁ				
wypłacane sumy w 1917 r. mają być				
otrzym. z Sejmiku w 1918 r. . . .	—	—	6800	—
DŁUŻNICY				
saldo	—	—	23605	86
SUMY PRZECHODNIE				
saldo	—	—	1	—
RUCHOMOŚCI				
saldo	—	—	334	—
		—	61075	03

towej na 1 Stycznia 1918 roku.

	Rb.	k.	Mk.	f.
Passywa.				
WIERZYCIELE				
saldo	—	—	15736	25
RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA				
saldo	—	—	5540	40
BANK ZIEMIAŃSKI				
saldo	—	—	137	95
ZAPOMOGI DLA WYSIEDLEŃCÓW				
saldo	—	—	1915	—
K. DREWNOWSKI INSP. SZKOLN.				
(rach. bież).				
saldo	—	—	182	45
SUMY PRZECHODNIE				
Pozostaje do wypłacenia otrzymane				
z Powiatu za uduszoną krowę . .	128	18	—	—
za padłe świnie	10	50	—	—
Obciążenie Kas. Gm. Pożycz. Oszcz.				
których sumy jeszcze nie wpłynęły .	4035	56	—	—
Ze sprzedaży broszurki „Co dała				
1-a kwesta p. n. „Ratujcie dzieci“ .	12	96	4187	20
KAPITAŁ				
saldo	—	—	16545	65
KAPITAŁ REZERWOWY				
saldo	—	—	16830	13
	—	—	61075	03

Rachunek Strat i

		Rb.	k.	Mk.	f.
1	Zapomogi dla gmin	—	—	390	74
2	Utrzymanie Szkół i Ochron . .	—	—	15272	70
3	Zapomogi dla różnych instytucji	—	—	10075	14
4	„ „ osób prywatnych	—	—	1106	09
5	Utrzymania Biura	—	—	—	—
	a) Lokale	1336	—	—	—
	b) Pensje Urzędników	47592	31	—	—
	c) Koszta sprowadz. urzędnik. .	744	20	—	—
	d) Rozjazdy	321	48	—	—
	e) Wydatki kancelaryjne . . .	3855	34	53849	33
6	Przytulki dla dzieci z Warszawy	—	—	1000	—
7	Prowizje	—	—	6666	19
8	Ruchomości	—	—	3112	29
9	Dłużnicy i Wierzyciele	—	—	4630	12
10	Sumy przechodnie (utr. milicji)	—	—	10330	16
11	Kapitał Rezerwowy	—	—	16830	13
		—	—	123262	89

Zysków za 1917 r

		Rb.	k.	Mk.	f.
1	Towary	—	—	76587	05
2	Dochody Sekcji Gospodarczej .	—	—	36271	91
3	„ „ Budowlanej . .	—	—	5937	97
4	Prowizje Banku Ziemiańskiego .	—	—	143	68
5	Różnica kursu	—	—	1998	60
6	Sumy przechodnie	—	—	2323	68
		—	—	123262	89

Wykaz

wypłac. sum na zapomogi i utrzymanie szkół i ochron

w 1917 r.

	Mk.	f.	Mk.	f.
Wyplacono zapomóg dla gmin			390	74
Wyplacono zapomóg dla różn. instytucji	10744	74		
Otrzymano jako zwrot od Redakcji Pa- miętnika Łukowskiego	669	60	10075	14
Wyplacono zapomóg osobom prywatnym	2406	09		
Otrzymano od Komitetu Ratunkowego w Berlinie w 1916 roku dla biednej ludności	1300	—	1106	09
Wyplacono na utrzymanie ochron i szkół	15704	70		
Otrzymano od R. G. O. Wydział Opieki nad Dziećmi	432	—	15272	70
Wyplacono na utrzymanie ochron i szkół przeniesiono na 1918 rok do ode- brania z Kasy Sejmikowej	—	—	6800	—
Wyplacono razem .	—	—	33644	67

STAN RACHUNKOWY

ośmiu kas gminnych w dniu ich otwarcia w 1918 roku.

	Łuków		Dąbie		Celiny		Mysłów		Krasusy		Kock		Miastków		Radoryż		Razem	
	Rb.	k.	Rb.	k.	Rb.	k.	Rb.	k.	Rb.	k.	Rb.	k.	Rb.	k.	Rb.	k.	Rb.	kop.
AKTYWA.																		
Pożyczki	46129	—	13931	—	17293	—	63342	—	12369	—	26265	—	62378	—	31368	—	273075	—
PASSYWA.																		
Kapitał zakładowy . . .	14096	99	3392	04	3557	54	16937	73	2726	80	10650	91	6814	75	6565	30	64742	06
„ zysków	2217	01	884	21	986	38	1321	12	67	15	2641	70	1012	93	1185	—	10316	—
Wkłady bezprocentowe .	—	—	611	25	736	90	—	—	693	—	—	—	611	25	611	25	3263	65
„ procentowe	28803	01	8526	04	11178	32	42342	24	8376	10	12528	50	50460	73	21772	46	173987	40
Procenty niewypłacone .	1011	99	517	46	833	86	2740	41	505	95	443	89	3478	34	1233	99	10765	89
Razem . .	46129	—	13931	—	17293	—	63342	—	12369	—	26265	—	62378	—	31368	—	273075	—

WYKAZ

Dochodu z cukru i kart na cukier za 1917 r.

Nazwa gmin.	Dochód z cukru za 1917 r.		Wyplacono.				Pozostaje dochodu z cukru na 1918 r.	
			Na zapom. dla osób pryw.		Na Szkolnictwo Ludowe			
	Mk.	f.	Mk.	f.	Mk.	f.	Mk.	f.
Białobrzegi . . .	2413	09	—	—	—	—	2413	09
Celiny	2484	25	3	24	—	—	2481	01
Dąbie	1665	92	—	—	—	—	1665	92
Gołębki	4100	44	591	17	194	40	3314	87
Gułów	2055	97	217	—	—	—	1838	97
Jakusze	1054	76	112	—	—	—	942	76
Jarczew	1372	39	—	—	—	—	1372	39
Krasusy	907	94	546	04	—	—	361	90
Łuków	2046	72	616	20	—	—	1430	52
Łysobyki	2924	33	1034	50	—	—	1889	83
Miastków	4250	01	310	—	—	—	3940	01
Mysłów	20054	70	5535	90	7819	60	6699	20
Prawda	1445	22	—	—	—	—	1445	22
Radoryż	1846	33	—	—	—	—	1846	33
Serokomla	2894	09	234	10	—	—	2659	99
Skrzyszew	1137	96	10	80	—	—	1127	16
Stanin	904	44	—	—	—	—	904	44
Trzebieszów	6378	94	4435	—	—	—	1943	94
Tuchowicz	3830	03	—	—	—	—	3830	03
Ulan	2866	08	183	60	1642	50	1039	98
Wojcieszków	3084	99	81	—	—	—	3003	99
	69718	60	13910	55	9659	50	46151	55

Budżet na 1918 r.

Zestawiony na zasadzie przybliżonych danych w dniu 7 Czerwca 1918 r.

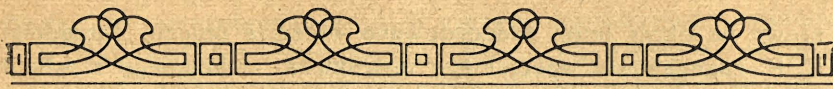
		Mk.	f.	Mk.	f.
Wpływy:					
1917 r.					
I. Z sum komunalnych: na r-k pensji	Mk. 19693.88	12000	—		
na r-k kancelarii	1965.62	2000	—	14000	—
	Mk. 21659.50				
II. Prowizja z cukru i mydła (za 1917 r.	Mk. 0000.—)	40000	—		
z mięsa (za 1917 r.	6000.—)	15000	—		
III. Zysk Sekcji Handlow. (Gosp.-Roln.)					
masło (za 1917 r.	Mk. 8000.—)	15000	—		
jaja (" " "	2000.—)	2000	—		
ziemniaki (" " "	40000.—)	24000	—		
cement, dachówka, szyby, wapno, szyby i t. d.		6000	—	102000	—
IV. Sekcja Budowlana:					
za plany i pomiary		—	—	12000	—
V. Sekcja Finansowa:					
za uruchomienie kas gminnych		—	—	1200	—
				129200	—
Wydatki:					
I. Pensja urzędników		60000	—		
lokal		1200	—		
materiały piśmienne		6000	—		
rozjazdy		3000	—		
prowinzje		6000	—	76200	—
II. Zapomogi ochrona Mieszka i Dąbrówki.		8000	—		
" " Król. Jadwigi		8000	—		
" " w Trzebiezowie		1200	—		
" " w Adamowie		1200	—		
" dla weteranów i emerytów 1863 r.		7500	—		
" " milicji		10000	—		
" " domu noclegów i kuchni dla					
uchodźców z Rosji		6000	—		
" nieprzewidziane		6100	—	48000	—
				124200	—
Zestawienie:					
Wpływy w 1918 r.		Mk. 129200.—			
Wydatki " " "		124200.—			
pozostanie		Mk. 5000.—			

Nazwa Rachunku.	Obroty				Salda			
	D-t.		C-t.		D-f.		C-t.	
	Mk.	fen.	Mk.	fen.	Mk.	fen.	Mk.	fen.
Kasa	503329	46	474281	36	29048	10	—	—
Skarbiec	1123	36	—	—	1123	36	—	—
Towary	188505	97	224374	84	—	—	35868	87
Towary w Komisie	1320	05	699	21	620	84	—	—
Papiery Procentowe	1728	—	—	—	1728	—	—	—
Dłużnicy i Wierzyciele	132855	20	121693	75	11161	45	—	—
Sumy Przechodnie	23917	99	20840	21	3077	78	—	—
Rada Główna Opiekuńcza	339	30	10540	40	—	—	10201	10
Bank Ziemiański	48396	65	42144	99	6251	66	—	—
K. Drewnowski, Inspektor Szkolny	—	—	182	45	—	—	182	45
Kapitał	—	—	16545	65	—	—	16545	65
Kapitał Rezerwowy	—	—	16830	13	—	—	16830	13
Ruchomości	1195	50	—	—	1195	50	—	—
Kasy Gminne Pożycz. Oszczędność.	324	—	—	—	324	—	—	—
Bydło i Świnie	170277	32	185113	16	—	—	14835	84
Różnica Kursu	45	85	307	32	—	—	261	47
Kuchnia i Dom Noclegowy dla Reemigrantów	2228	35	782	55	1445	80	—	—
Kwesta „Ratujmy Dzieci”	18	10	2752	61	—	—	2734	51
Związek Kółek Rolniczych	168	30	—	—	168	30	—	—
Do przeniesienia	1075773	40	1117088	63	56144	79	97460	02

Nazwa Rachunku.	Obroty				Salda			
	D-t.		C-t.		D-t.		C-t.	
	Mk.	fen.	Mk.	fen.	Mk.	fen.	Mk.	fen.
Z przeniesienia	1075773	40	1117088	63	56144	79	97460	02
Dochody i Wydat. Wydz. Gospodar.	1	—	16355	36	—	—	16354	36
Dochody i Wydat. Wydz. Budowlanego	2055	28	7761	85	—	—	5706	57
Pożarnictwo	520	—	—	—	520	—	—	—
Utrzymanie Ochron i Szkół	15162	50	—	—	15162	50	—	—
" Milicji Powiatowej	9499	90	4572	—	4927	90	—	—
Zapomogi dla Wysiedleńców	—	—	1915	—	—	—	1915	—
" Osób Prywatnych	1665	—	2150	—	—	—	485	—
" Różnych Instytucji	6211	65	1000	—	5211	65	—	—
" Gmin	—	—	195	—	—	—	195	—
Pensje Urzędników	39135	13	7922	—	31213	13	—	—
Wydatki Kancelaryjne	3245	13	1044	70	2200	43	—	—
Prowizje	4034	70	58	50	3976	20	—	—
Lokal	762	40	—	—	762	40	—	—
Rozjazdy	1223	50	—	—	1223	50	—	—
Koszty Sprowadzenia Urzędników	60	—	—	—	60	—	—	—
Remont Biura	713	45	—	—	713	45	—	—
	1160063	04	1160063	04	122115	95	122115	95

Łuków, dnia 18 Lipca 1918 r.

Sprawozdanie

z działalności zebrań ogólnych członków Ł. R. P.

oraz Zarządu Ł. R. P.

Zebrań Ogólnych członków Ł. R. P. w okresie sprawozdawczym (styczeń 1917 — czerwca 1918 r.) było trzy: pierwsze dn. 15 lutego, zdaliśmy zeń sprawę w poprzednim drukowanym sprawozdaniu (patrz str. 26 'spr. za r. 1915, 1916 i część 1917) drugie — w dn. 2 września 1917 r. i trzecie — 19 maja 1918 r.

Z ważniejszych uchwał, zapadłych na tych zebraniach wymienić należy.

I. Uchwały w sprawach szkolnych:

1) że żadna z istniejących szkół nie powinna być zamknięta, 2) że szkoły nie powinny być zamykane nawet i tam, gdzie poszczególne wioski szkół tych sobie nie życzą i 3) że zamiast podwyżki pensji nauczycielom zarządzić należy jednorazowy zsympo po garncu żyta i cztery garnce kartofli od dziecka.

II. W sprawie dostawy mięsa:

1) że sposób tej dostawy winien być pozostawiony uznaniu Rad Gminnych, podział zaś między gminy kontyngensu winien być dokonany przez Radę Sekcyjną przy Sekcji Gospodarczo-Handlowej Ł. R. P. i 2) że zarówno własność większa jak i mniejsza winna podporządkować się tej samej zasadzie dawania określonej ilości funtów mięsa z morgi użytkowej.

Dalej uchwalono takse robót dokonywanych przez Sekcję budowlaną, postanowiono brać jaknajwiększą ilość dzieci z War-

szawy na okres letni, zdecydowano wreszcie polecić Zarządowi R. P. zaangażować specjalnego instruktora milicyjnego z milicji warszawskiej.

Zarząd wybrany w dn. 15 lutego 1917 r. zgodnie ze statutem Ł. R. P. składał się z 9 członków w osobach pp.: Biernowskiego prezesa, Meisnera wice-prezesa, Radomyskiego sekretarza, Nowińskiego skarbnika oraz członków Lady, Winiarczyka, Chwaliboga, Gerlacha i Chącińskiego. Na zebraniu pierwszym Zarządu w d. 29 marca Zarząd ostatecznie się ukonstytuował i wybrał na kuratora Sekcji gospodarczo-handlowej p. Meisnera, na kuratora Sekcji Szkolnej — p. Chącińskiego i na kuratora Sekcji finansowej — p. Radomyskiego.

W okresie sprawozdawczym Zarząd odbył 14 posiedzeń; na posiedzeniach tych obok pracy bieżącej natury wewnętrzno-administracyjnej, rozpatrywania podań o zapomogi, określania stanowiska wobec władz okupacyjnych w stosunku do całego szeregu kwestji, Zarząd powziął szereg uchwał, które zszeregować się dadzą w sposób następujący:

W sprawach organizacyjnych:

1) na posiedzeniu w d. 21 kwietnia uchwalono wyrzucić jaknajsilniejszy wpływ na Rady Gminne, by — świadome swej władzy — sprężyć kontrolowały wójtów, oraz by dawały przykład ludności przez należyte, niepodlegające żadnym zarzutom wykonanie powierzonej czynności (uchwała ta była wynikiem ujawnionych nieporządków w samowolnym rozporządzaniu wyznaczoną dla gmin mąką, 2) na tymże posiedzeniu postanowiono utrzymać żywszy kontakt z Radami Gminnymi przez wysyłanie na zebrania tych Rad członków Zarządu R. P. oraz delegowanych przez Zarząd członków niektórych Rad Gminnych, 3) na posiedzeniu w d. 6 czerwca postanowiono w zasadzie utworzyć przy Ł. R. P. Sekcję Rolną na zasadach autonomicznych jako zamiennika na powiat łukowski Okręgowego Tow. Rolniczego (sprawa ta nie została zrealizowaną na skutek nieprzychylenia się do tej propozycji Zarządu tegoż Towarzystwa); 4) na zebraniu w d. 15 września uchwalono w odpowiedzi na interpelacje pewnych Rad Gminnych co do zwalniania członków Rady od obowiązków gminnych, iż zgodnie z instrukcją dla R. G. zwalnianie to możliwe jest jedynie na czas zajęć w Radzie lub z polecenia

Rady; 5) na zebraniu w d. 6 czerwca postanowiono zgodnie z uchwałą powołać specjalnego komisarza i instruktora milicyjnego; 6) na zebraniu w d. 15 września postanowiono powołać specjalnego instruktora straży ogniowych (uchwała ta zrealizowaną być mogła zaledwie 1 stycznia 1918 r.); 7) na posiedzeniu w d. 17 listopada postanowiono ożywić działalność Rad sekcyjnych, które nader rzadko odbywały posiedzenia; 8) na posiedzeniu w d. 15 grudnia zatwierdzono projekt memorjału do Polskiego Ministra Spraw Wewnętrznych o delegowanie na powiat łukowski specjalnego komisarza rządu polskiego, (na memorjał ten R. P. otrzymała odpowiedź odmowną); 9) wreszcie na zebraniu w d. 26 stycznia postanowiono, że lustracja Rad Gminnych winna polegać nie tylko na skontrolowaniu rachunkowości gmin, jak to było dotychczas, lecz i na wpływaniu na celowość działalności Rad tych, w pierwszym rzędzie pobudzaniu do zakładania instytucji użyteczności publicznej, czyteln, sklepów udziałowych, kółek rolniczych etc.

W sprawach szkolnych:

1) na posiedzeniu w d. 16 czerwca zatwierdzono budżet kursów metodycznych i kursów dopełniających, 2) na posiedzeniu w d. 6 czerwca przyznano zapomogę na organizację akcji sprowadzania dzieci z Warszawy na wieś i jednocześnie uchwalono zasadę, że do schronisk należy przyjmować wszelkie dzieci miejscowe i zamiejscowe ginące z głodu bez względu na ich wyznanie; 3) w d. 21 lipca postanowiono subsydjować nadal jedynie 4 ochrony: 2 w Łukowie, 1 w Kocku i 1 Trzebiezowie, 4) w d. 15 września uchwalono kredyt na składnicę podręczników szkolnych, zakładaną przez zrzeszenie nauczycielskie powiatu łukowskiego oraz kredyt na jeden komplet zawodowo-nauczycielskiej biblioteki ruchomej; 5) w d. 25 października postanowiono — na wniosek inspektora szkolnego — pozostawić nadal z dawną pensją dotychczasowego kierownika Sekcji szkolnej w charakterze pomocnika i zastępcy inspektora; 6) w d. 20 października postanowiono archiwum zlikwidowanej Sekcji szkolnej przekazać inspekcji szkolnej; 7) w d. 17 listopada wreszcie postanowiono wyasygnować określoną sumę tytułem stypendjum dla jednego z nauczycieli ludowych wyjeżdżających na kursa metodyczne do Warszawy.

W sprawach gospodarczych:

1) na posiedzeniu w d. 29 marca postanowiono delegować specjalnego urzędnika do asystowania przy ważeniu rekwirowanego bydła ze względu na to, że proces ważenia przez rekwirowujących jest niedokładny a niejednokrotnie krzywdzący bardzo ludność, uchwalono także rozłożyć opiekę nad tym, by rekwirowane bydło należycie kwalifikowane było przez asystującego weterynarza oraz by strącanie wagi przez rekwirowujących uzależniane zostało od jakiejś ściślejszej instrukcji, zapobiegającej nadużyciom; 2) na posiedzeniu w d. 21 kwietnia uchwalono, by sposób wykonania rozporządzenia władz co do przymusowej dostawy mięsa pozostawić uznaniu Rad Gminnych oraz by przy wyborze sposobów tych R. G. starały się jak najbardziej uzgodnić interes własności mniejszej z interesem własności większej; 3) na posiedzeniu w d. 15 września w sprawie hurtowni przedmiotów pierwszej potrzeby uchwalono polecić Sekcji gospodarczo-handlowej, by w jaknajszybszym czasie zorganizowała hurtownię taką, ewentualnie porozumiała się z Sekcją żywnościowo-handlową przy K. O. m. Łukowa, by w tym kierunku działalność swą przetworzyła; 4) na zebraniu w d. 26 stycznia wreszcie postanowiono nie odsuwać się od kontroli przy dostawie bydła na rekwizycje, nie bacząc na trudności w przeprowadzaniu tej kontroli, lecz przeciwnie wszelkimi siłami zmierzając do uzdrowienia obecnego systemu kontroli i drogą skarg i interpelacji starać się o usunięcie winowajców nadużyć.

Olbrzymia ilość uchwał Zarządu w sprawach wewnętrznych dotyczy kwestji drobniejszych i wskutek tego nie nadaje się do komunikowania w sprawozdaniu.

Nadmienić musimy w końcu, że na skutek nieobecności przez czas dłuższy w Łukowie członka Zarządu p. Nowińskiego Zarząd postanowił w d. 15 września skooptować w charakterze członka Zarządu p. Uszyńskiego. Komisja Rewizyjna wybrana na zebraniu w d. 15 lutego 1917 roku—mimo parokrotnych terminów—nie zebrała się, wobec czego Zarząd na posiedzeniach w d. 21 lipca i 10 września postanowił skooptować w poczet członków Komisji Rewizyjnej pp.: Liszewską i Trembickiego tak, że obecnie Komisja ta składała się z trzech osób: wybranego przez zebranie ogólne p. Stilkra oraz skooptowanych wymienionych dwojga. W końcu nadmienić na-

leży iż na posiedzeniu plenarnym w d. 19 maja r. 1918 zgodnie z § Statutu Ł. R. P. na miejsce ustępujących drogą losowania dwóch członków Zarządu: Ledy i Radomyskiego i wskutek złożonej rezygnacji przez jednego członka: Nowińskiego — dokonano uzupełniających wyborów, w rezultacie których w skład Zarządu Ł.R.P. weszli pp.: Roman Dmochowski, Gustaw Potworowski oraz Edward Uszyński. Na życzenie znakomitej większości członków Zebrania Ogólnego Ł. R. P. postanowiono na tymże zebraniu ogólnym skład Zarządu powiększyć o dwóch członków i wybrano dodatkowo pp.: Walerjana Górskiego oraz Stanisława Szczygłą; na zastępców członków Zarządu powołano pp.: Józefa Górskiego i Antoniego Radomyskiego. — Na posiedzeniu Zarządu w d. 6 lipca 1918 r. postanowiono skooptować do Zarządu nowoprzybyłego Dziekana Łukowskiego Ks. Kanonika Dembińskiego. — W ten sposób Zarząd Ł. R. P. składa się w chwili obecnej z osób 12. Na zebraniu Zarządu w d. 8 czerwca 1918 r. — wobec stanowczej rezygnacji ze stanowiska prezesa Zarządu p. Wacława Biernowskiego Zarząd ukonstytuował się jak następuje: Prezesem Zarządu został p. Mieczysław Meisner, viceprezesem p. Roman Dmochowski, skarbnikiem — p. Edward Uszyński.

Radcą Prawnym Zarządu od stycznia 1917 r. jest p. Wacław Szumański adwokat przysięgły z Warszawy.

Sekcja Budowlana.

Sekcja Budowlana, po 1 kwietnia 1917 r., znacznie rozszerzyła zakres swej działalności; kierowana dotychczas przez instruktora budowlanego, poczynawszy od wskazanego terminu zyskała kierownika w osobie inżyniera architekta p. Juliusza Zaleskiego, który przechodząc w dn. 1 marca r. b. na inne stanowisko, w ten sposób na posiedzeniu Zarządu Ł. R. P. w dn. 2 marca 1918 r. streścił rezultat 11-miesięcznej działalności Sekcji.

Sekcja Budowlana rozszerzywszy zakres swej działalności miała za zadanie:

- 1) Służyć poradą fachową interesantom.
- 2) Ułatwiać petentom dostanie od władz okupacyjnych drzewa budowlanego, z lasów b. rządu rosyjskiego po cenach ulgowych.
- 3) Czuwanie w miarę możliwości nad racjonalnym odbudowaniem spalonych wsi i miasteczek.

Dla zrealizowania zadań tych:

- 1) zorganizowane zostało przy Ł. R. P. biuro budowlane ze stałym dozorem fachowca, aby na miejscu mógł załatwić interesantów;
- 2) każda prośba o wyjednanie drzewa była załatwiona po uprzednim zbadaniu potrzeb petenta na miejscu;
- 3) przy wyjazdach wyznaczono odpowiednie miejsce na budowę, kierując się tymczasowymi prawami budowlanymi dla wsi i miasteczek, w tym celu między miejscowymi władzami okupacyjnymi i Sekcją Budowlaną Ł. R. P. nastąpiło

porozumienie, w myśl którego nikt nie otrzymuje drzewa z lasów b. rządu rosyjskiego, bez odpowiedniego wykazu S. B. Ł. R. P.; w ten sposób mieliśmy nadzór prawież nad całym ruchem budowlanym powiatu Łukowskiego. oraz rozciągnęliśmy kontrolę by drzewo to dostawało się tylko do rąk ludzi rzeczywiście potrzebujących go na odbudowę zagród.

W ciągu 11 miesięcy (kwiecień 1917 — marzec 1918) załatwiono 438 interesantów, dla których wykonano szkiców i wykazów na 231 domów mieszkalnych, 171 obór, 171 stodół, 50 śpichrzy, 29 stajen i 124 innych budynków, ogółem wykonano wykazów na 23736 metr. kub. drzewa budowlanego.

Wykonane projekta:

1) rozszerzenia ochrony ziemianek i kaplicy przy tejże, 2) plebanji w Łukowie, 3) kaplicy przydrożnej w Dąbiu, 4) rekonstrukcji młyna motorowego w Stoczku, 5) obory i śpichrza w Wólce-Domaszewskiej, 6) tartaku w Toczyskach, 7) oficyny w Podłodowie, 8) szkoły wiejskiej, 9) szopy strażackiej w Trzebieszowie, 10) podwórza w Sobolach, 11) projekt odbudowy Stoczka, składający się: a) z planu jeneralnego b) 9 projektów typowych domów.

Zdjęcia z natury:

1) dwór w Sobolach, 2) obora w Sobolach, 3) obora w Ryżkach, 4) 3 domy w Stoczku.

Oprócz tego uzyskano dla Ł. R. P. przedstawicielstwo wyłącznie na powiat Łukowski dachówek firmy „Ząbki“.

Stan finansów S. B. Ł. R. P. za przeciąg wyżej wymienionego czasu przedstawia się w następujący sposób.

Dochody . .	Mk.	22925.13
Rozchody . .	„	22689.36
Czysty zysk . .	Mk.	<u>235.77</u>

Oprócz tego na dzień 1 marca przygotowano nowoobraznych wykazów gotowych za 6664 marek 70 fen.

Zaznaczyć należy przytym, że w przeciągu tego czasu wykonano darmo robót komunalnych oraz zwolniono z opłaty za sumę Mk. 5606.65 fen. (pięć tysięcy sześćset sześć Marek fen. 65).

Pod uwagę nie wzięto w wyżej wymienionym wykazie, robót szkolnych, wynoszących 6324 m³ drzewa, ocenionych na 3162 marek; robotę tę zarząd cywilny Warszawski rządu okupacyjnego nie uwzględnił motywując, że nie posiada tyle drzewa.

Działalność S. B. w okresie od 1 marca r. b. do 1 czerwca r. b. przedstawia się w myśl sprawozdania obecnego jej kierownika instruktora budowlanego p. Wituszyńskiego, jak następuje:

Sprawozdanie Sekcji Budowlanej

za czas od 1 marca do 1 czerwca 1918 r.

Redukcja zakresu działalności, w obecnym okresie sprawozdawczym, nie tylko że się nie ujawniła, lecz dzięki okolicznościom sprzyjającym działalność Sekcji Budowlanej w dalszym ciągu rozwija się pomyślnie. Skuteczność porad i celowość prac przeprowadzonych z których korzystają wsie i miasta w obrębie powiatu, liczbowo odzwierciadla działalność Sekcji Budowlanej w okresie sprawozdawczym.

Oprócz porad udzielanych w biurze Sekcji, wykonano pomiarów budowli walących się, lub też spalonych, w celu późniejszego wyjednania u władz okupacyjnych materiału drzewnego na odbudowę, w 65 miejscowościach, gdzie jednocześnie udzielano fachowych porad.

Opracowano 6 projektów budowli mieszkalnych i gospodarczych.

W ciągu trzech miesięcy czynione były starania o 3957,50 metr. kub. drzewa budulcowego dla 92 petentów.

Za prace całkowicie ukończone w tym czasie Mk. 3872,50

Za roboty wykonane przed okresem sprawozd. „ 321,75

Od 1 do 8 czerwca „ 1087,50

Ogółem . . Mk. 5181,75

Pozostało 58 wykazów wykonanych, lecz nie zapłaconych na ogólną ilość 2270,50 metr. kub. na sumę . . Mk. 1689,25

Bezpłatnie wykonano robót na sumę . . . „ 247,50

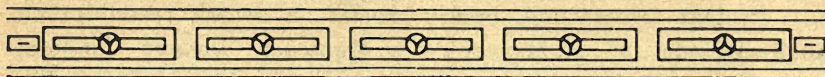

Sekcja Gospodarczo-Handlowa.

Działalność Sekcji Gospodarczej w drugim półroczu roku 1917 i pierwszym półroczu 1918 r. polegała na prowadzeniu w dalszym ciągu prac i interesów zaznaczonych w sprawozdaniu z ubiegłego okresu. Sekcja po dawnemu miała dostawę miastom powiatowym kartofli, pośredniczyła pomiędzy władzami okupacyjnymi a gminami przy dostawie cukru i mydła, miała ustawiczne baczenie nad rekwizycją bydła zgodne z planem, streszczonym w zeszłorocznym sprawozdaniu; nadmienić dalej należy, że S. G.-H. prowadzi składnicę powiatową Masława; dostawa do niej ostatnio (od 1 czerwca r. b.) unormowaną została w ten sposób, by od każdej krowy dostarczano $\frac{1}{2}$ t^ł masła miesięcznie. W Hurtowni R. P. znajdują się jeszcze drobne ilości mąki, drożdży, szyrtingu, kołder, ręczników i sienników oraz kawy, herbaty i zapalek Mszczonowskich nabytych w Wydziale Handlowym R. G. O. oraz dachówka, wapno, szyby i t. p. towary.

W cyfrach działalność Sekcji Gospodarczej za rok ubiegły i 6 miesięcy r. b. przedstawia się jak następuje: obrót w zaznaczonym okresie czasu wyniósł około miliona marek; osiągnięty zysk Marek około 150.000; prowizja zaś od cukru, mydła, ziemniaków wywożonych z powiatu i monopolu mięsnego wyniosła w tymże czasie dochodu około 80.000. Szczegółowe dane cyfrowe znaleźć można w ogólnych sprawozdaniach cyfrowych rachunkowości Ł. R. P. — z roku b. zaprowadzonego zcentralizowania rachunków wszystkich sekcji.

Łukowska Milicja Powiatowa.

Na posiedzeniu plenarnym Ł. R. P. w dn. 19 maja r. b. Komisarz-Instruktor odczytał sprawozdanie treści następującej:

Inicjatywa utworzenia pierwszej w Polsce milicji wioskowej dla powiatu Łukowskiego wyszła od Rady Powiatowej.

W porozumieniu z ks. Franciszkiem Radziwillem, naczelnikiem M. M. st. m. Warszawy w dn. 1 lipca 1917 r. delegowanym został do Łukowa Komisarz Milicji Warszawskiej p. Edward Grabowiecki w charakterze instruktora przyszłej milicji powiatowej.

Zakres działania p. Grabowieckiego w zasadzie obejmował również reorganizację egzystujących już: a) płatnych milicji miejskich miast Łukowa, Kocka, i Stoczek, b) honorowej niepłatnej milicji wioskowej powiatu.

Władze okupacyjne akceptowały delegację p. Grabowieckiego w dniu 13 Sierpnia 1917 roku. Akceptację w porozumieniu z O. N. Szefem Administracji podpisał w zastępstwie c. n. naczelnika powiatu, pomocnik jego von der Schulenburg.

Projekt organizacji milicji powiatowej opracowany przez p. Grabowieckiego został przejrany i uznany przez Kr. Pol. prokuratorów Skokowskiego i Sobolewskiego, oraz radcę prawnego Rady Powiatowej Łukowskiej, mec. Szumańskiego.—Złożony w dniu 10 października c. n. urzędowi powiatowemu, został zaakceptowany przez c. n. szefa Administracji w dn. 14-XI. 1917 roku a podanym do wiadomości Rady Powiatowej w dn. 11-XII 1917 r.

Projekt organizacji oparty został na dwóch zasadniczych możliwościach a) służbowej — w granicach Ustawy Gminnej z dn. 19-II. 1864 r. i b) finansowej umożliwiającej organizację przez dobrowolne opodatkowanie się ludności na rzecz milicji.

Uchwała powyższa, świadcząca o wysokiem wyrobieniu obywatelskiem ludności pow. łukowskiego, zapadła w dn. 1 września 1917 r., na plenarnem posiedzeniu Rady Powiatowej. Nie można pominąć milczeniem faktu, że jednak niektóre gminy w następstwie oponowały przeciwko podatkowi, kiedy go płacić wypadło. Z całą energją sprzeciwiły się gm. Dąbie, Gołębki, Gułów, Łuków, Miastków, Skrzyszew, Trzebieszów, Wojcieszków, najenergiczniej jednak i najkategoryczniej odmówiła zapłaty gmina Ulan, powołując się na to że posiada c. n. żandarmerję i milicję honorową, które wystarczająco zabezpieczają ludność od nadużyć i strzegą porządku i spokoju. Zapowiedziany przez c. n. naczelnika powiatu przymus potrafił wszelako przekonać opornych i do zapłaty nakłonić (!).

Służbowa zależność milicji powiatowej lokalnie określona została zależnością od wójtów, zaś ogólnie od C. N. Naczelnika Powiatu, po przez którego jedynie mogą zachodzić stosunki milicji z innemi władzami.

Niedogodność takiego stosunku z Kr. Pol. Władzami sądowymi uznana została w całej rozciągłości przez komisję złożoną z obu pomocników c. n. naczelnika powiatu, Kr. Pol. Sędziego Śledczego i Komisarza-Instruktora milicji powiatowej w d. 20-VI. 1918 r. z inicjatywy Kom. Grabowieckiego zwołana. Ustalono bezpośredni stosunek milicji z Kr. Pol. Prokuratorem, Sędzią Śledczym przy jednoczesnem raportowem powiadomieniu c. n. naczelnika powiatu o każdorazowem dokonaniu zleceń lub przekazaniu dochodzenia Kr. Pol. Władzom Sądowym. Odnosny wniosek c. n. naczelnika powiatu został przesłany c. n. szefowi Administracji do zaakceptowania, lecz do tej chwili akceptacja jeszcze nie nastąpiła. Stosunek bezpośredni nawiązany został tymczasowo jedynie między K. P. Sędzią Śledczym i milicją.

Kompetencja milicji jest identyczną z kompetencjami policji przyczem zachowano prawo dochodzeń w przestępstwach wyższej kategorii, jednak przy jednoczesnem zawiadomieniu c. n. żandarmerji jako pełnomocnej do czynności Policji Kryminalnej. Żandarmerja wedle swego uznania obejmuje sama lub pozosta-

wia milicji dalsze dochodzenie. W czasie sprawozdawczym milicja nie była krępowana przez c. n. żandarmerję, w prowadzonych śledztwach, ani przez tę ostatnią w dochodzeniach zastępowana.

Milicja powiatowa oparła się na milicji honorowej jako na organie pomocniczym. Całkiem ściśle ten stosunek ustalił się w gminach Białobrzegi, Skrzyszew i Prawda. Jako następstwo uruchomienia milicji powiatowej zachodzi konieczność przeorganizowania milicji honorowej, ściślejszego jej zespolenia z milicją urzędową przejrzenia jej kadr i zmiany funkcjonariuszy stosownie do opinii Rad Gminnych. Pożądaniem było zainteresowanie milicji honorowej w pełnieniu służby przez zwolnienie od obowiązku szarwarku, stajen i podwód. Ten jednak wniosek komisarza został odrzucony przez sejmikową komisję finansową, wychodzącą z założenia, że milicja honorowa nie może być w jakikolwiek sposób płatna. Obecnie opracowanym jest regulamin dla milicji honorowej i gromadzona opinia o jej członkach. Reorganizacja milicji honorowej nastąpi nie później jak z dniem 1 czerwca r. b.

Milicja Powiatowa rozpoczęła swą działalność z dn. 15-I. 1918 roku.

Powiat podzielony został na sześć okręgów policyjnych, identycznych z sądowymi. Na czele każdego okręgu stanął przodownik milicji, który niezależnie od czynności milicjanta gminnego, spełnia obowiązki kontrolera działalności podwładnych mu pośrednio (prócz wójtów) milicjantów gminnych.

Czynnikami kontrolującym i instruktorskim są komisarz-instruktor i jego pomocnicy, adjutanci-instruktorzy, w działach służbowym, administracyjnym, sanitarno-zdrowotnym i kryminalnym.

Posterunków policyjnych ustalono 18 dla całego powiatu, a to drogą połączenia niektórych gmin w jeden posterunek. Niedostateczny ten dozór policyjny, stanie się wystarczający dopiero przy kompletnem i świadomem współdziałaniu milicji honorowej, po jej zreorganizowaniu.

Milicja Powiatowa otrzymała mundury i uzbrojoną jest w pałasze. Broń palna do tej pory nie została jej przyznana, aczkolwiek sprawa znajduje się na dobrej drodze.

Budżet milicji w październiku r. b. ustalony na 98,364 mk.

10. Kazimierz Sotkiewicz starszy przodownik
11. Robert Roziewicz młodszy przodownik
12. Henryk Rytel " "
13. Wacław Łączyński " "
14. Józef Gonta sekcyjny
15. Józef Filipczak "
16. Andrzej Witkowski "
17. Edward Wojecki posterunkowy
18. Czesław Mikszyński "
19. Stanisław Kopeć "
20. Stanisław Duszyński "
21. Benedykt Górski "
22. Czesław Malinowski "

W celu urobienia miejscowego żywołu na milicjantów mogących godnie odpowiedzieć przyjętym obowiązkom zostały zorganizowane kursa policyjne, otwarte w dniu 15-III. r. b. Na kursa uczęszczają delegowani z milicji powiatowej: sekcyjny Witkowski, Filipczak, post. Mazurek, Mikszyński, Malinowski, mł. przod. Rytel, st. przodownik Szuchniewicz, Kazimierz Łepkowski i Eugenjusz Witowski.

Z milicji miejscowej sekcyjny Cybulski, post. Czubaszek, Kulbicki, Ładny, Gregier.

Prócz tych zgłosiło się 22 kandydatów z wioskowej i miejskiej młodzieży. Z tej liczby trzech nie zatwierdziły władze okupacyjne, inni z powodu trudności życiowych sami ustąpili, tak że obecnie na kursach pozostało 6 kandydatów, mianowicie: Stan. Kaczor, Wiktor Kaczor, Zdzisław Słowikowski, Krasuski, Kosak, Więckowski Jan.

Wykłady odbywają się w miejskiej szkole realnej pod kierunkiem pedagogicznym p. Dyr. Przedpełskiego. Wykładającymi są: języka polskiego p. Zdanowski, — arytmetyki p. Łukasik, — kaligrafji p. Fornalczyk, — o państwowości i samorządzie Dr. Grabowski, — o Moralności ks. Ejme, — ratownictwo wyklada Dr. Chęciński, — przepisy sanitarne i wiadomości z anatomji Dr. Judt, — historję polski insp. p. Drewnowski, — rozpoznawanie zafałszowanych produktów porucznik Kwiatkowski. Wiadomości z dziedziny prawa i kryminalistyki sędzia śledczy p. Barysz i rejent p. Uszyński, biurowości komisarz Grabowiecki. — Techniczem wyszkoleniem kieruje adjutant Pawłowski.

Poniżej podajemy zasady organizacyjno-prawne, na podstawie których urządzona jest tymczasowa Łukowska Milicja powiatowa.

Wyciąg z przepisów, normujących organizację milicji powiatu Łukowskiego.

Milicja prócz administracyjno-policyjnych czynności wykonywa z polecenia wójtów i wszystkie inne w zakres policji wchodzące, n. p. egzekucje.

Milicja rozciąga dozór nad prostytucją, o przejawach której melduje władzom, oraz nad ścisłym spełnianiem przepisów obowiązujących pod tym względem ogólnie i lokalnie.

Milicja prowadzi dochodzenie w wykroczeniach; w innych sprawach karnych milicja po zawiadomieniu własnej władzy prowadzi dochodzenie dopóty, dopóki dana władza nie wyda jej innych rozporządzeń.

Po dokonaniu zbrodni milicja ma obowiązek zabezpieczenia domów zbrodni.

Niższe stopnie milicji znajdują się w służbowej zależności od innych władz mających ku temu prawo. Wszelkie jednak zameldowania niższe stopnie przekazują władzom, możliwie zachowując drogę swoją służbową, t. j. czynią to przez swoją zwierzchność, za wyjątkiem wypadków, w których by na tym ucierpiała konieczna szybkość działania.

Milicję obowiązuje prawo terytorjalności, t. z., że w innym okręgu może działać jedynie po zawiadomieniu miejscowej milicji, otrzymaniu od niej piśmiennego zezwolenia, pominąwszy wypadki nie cierpiące zwłoki n. p. ściganie zdybanego na gorącym uczynku.

Orjentując się podziałem powiatu na okręgi sądowe, uzależnia się od tych ostatnich ustanowienie odpowiednich okręgów milicyjnych. Ponieważ powiat ma 6 okręgów sądowych, w ten

sposób powstaje 6 okręgów milicyjnych skoordynowanych z działalnością sądów gminnych.]

Na czele każdego okręgu milicyjnego staje starszy lub młodszy przodownik. Są oni przydzieleni do tylu gmin, ile ich składa się na okręg, t. z. są podwładnymi poszczególnych wójtów, w miarę działania na terenie gmin poszczególnych.

Starszy przodownik w miarę potrzeby otrzymuje 1 do 2 posterunkowych rozlokowanych przy poszczególnych urządach gminnych okręgów. W wyjątkowo niespokojnych okręgach starszemu przodownikowi przydzielonym zostaje ku pomocy młodszy przod. lub sekcyjny.

Starsi przodownicy pobierają 250 mk., młodszy 200., sekcyjny 160, a posterunkowi 125 mk. miesięcznie. W skład kancelarii Komisarza-Instruktora wchodzi: zastępca w randze adjutanta z płacą 350 mk., dedektyw instruktor w randze starszego przodownika z płacą 250 mk., starszy przodownik kancelista-referent 250 mk. i woźny 100 mk. miesięcznie. Wszyscy milicjanci otrzymują umundurowanie, półkożuszki, instruktorzy kożuchy (ze względu na odbywanie drogi), płaszcze gumowe i raz na rok po parze butów, oraz 1 podzelówce.

Milicja gminna uzbrojoną jest w pałasze i broń palną. Otrzymuje ona również specjalne legitymacje na prawo używania rowerów,

Po zorganizowaniu milicji powiatowej pozostaje w służbie honorowa milicja wiejska, jako podwładny jej organ pomocniczy. Członków honorowej milicji mianuje Naczelnik Powiatu po wysłuchaniu Rady Gminnej. Aby odpowiedzieć godnie zadaniu, milicja gminna stosownie do lokalnych warunków każdego okręgu sądowo-policyjnego, winna zostać obsadzoną przez członków milicji jak niżej:

Okręg I: gminy Prawda, Mysłów, Jarczew i Miastków. Przy urzędzie gminnym w Stoczku osiada starszy przodownik, zaś w Jamielniku na trakcie do Stoczka sekcyjny. Ta pomoc dla starszego przodownika w gminie Prawda jest o tyle potrzebna, że obsługuje on również 3 pozostałe gminy okręgu, jako najodpowiedzialniejsza jednostka milicyjna. Ma on sobie dodanych do pomocy w gminie Miastków posterunkowego, przebywającego we wsi Miastków, Mysłów i Jarczew drugiego posterun-

kowego z miejscem pobytu w Mysłowie, ponieważ obie ostatnie gminy pod względem łącznego obszaru i zaludnienia prawie są jednoznaczne z gminą Prawda (łączny obszar 20176 mórg, łączne zaludnienie 10617 dusz), gdy gmina Prawda ma 20331 mórg obszaru i 9972 dusze.

Okręg II: gminy Dąbie, Tuchowicz, Stanin i Radoryż. Obsługującym wszystkie urzędy gminne jest młodszy przodownik, osiadły w Staninie przy gminie i sądzie gminnym. W gminie Tuchowicz we wsi Zastawie osiada sekcyjny w gminie Dąbie we wsi Gręzówka przy urzędzie gminnym przebywa posterunkowy, a drugi w gminie Radoryż, również przy urzędzie gminnym, a to ze względu na wielki obszar gmin które z tego powodu nie mogą być włączone i pozostawać pod dozorem jednego milicjanta.

Okręg III: gminy Trzebieszów, Krasusy, Celiny i Jakusze. Ze względu na stosunkowo nie wielki obszar i zaludnienie oraz bezpośrednie sąsiedztwo z pasem etapowym, w powyższych gminach osiada młodszy przodownik, we wsi Trzebieszowie gminie Trzebieszów jednocześnie w miejscu pobytu sądu gminnego III okręgu, i sekcyjny we wsi Krasusy. Pierwszy z nich jest przydzielony do gmin Trzebieszów i Celiny, drugi do gmin Jakusze i Krasusy.

Okręg IV: gminy Łuków, Gołębki, Ulan i Skrzyszew. Milicja miejska Łukowska w znacznej mierze oddziałowa na sąsiednie gminy, a przede wszystkim na własną, będą więc one dostatecznie zabezpieczone, skoro w nich ulokowani zostaną starszy przodownik w Gołębkach, posterunkowy we wsi Ryżki gminy Łuków i sekcyjny w Ulanie, jako przydzielony do gmin Ulan i Skrzyszew, sąsiadujących z pasem etapowym.

Okręg V: gminy Wojcieszków, Gulów i Serokomla. Starszy przodownik osiada w kancelarii gminnej w Wojcieszkowie, zaś w Serokomli i Okrzei zostaną ulokowani posterunkowi.

Okręg VI: gminy Białobrzegi i Łysobyki. W Białobrzegach osiada starszy przodownik, a młodszy przodownik w Łysobykach. Pewną pomoc w zwalczaniu przestępstw okaże im również Kocka milicja miejska.

Do wszystkich gmin w wypadkach ważniejszych, albo w miarę potrzeby delegowany będzie dedektyw instruktor z biura Komisarza-Instruktora.

CESARSKO-NIEMIECKI

Nacz. Powiatu.

Do wszystkich Wójtów i Rad Gminnych.

Za zezwoleniem p. Szefa Administracji przy Jen.-Gub. Warszawskim zarządza się, na wniosek Rady Powiatowej Opiekunczej, zorganizowanie milicji powiatowej. Przeprowadzenie organizacji powierza się komisarzowi milicji miejskiej miasta stoł. Warszawy p. Edwardowi Grabowieckiemu. Do zarządzeń jego dot. milicji należy się zastosować, gdyż działa z mego polecenia.

Projekt reorganizacji się załącza. Budżet, który przejrzeć można w Radzie Powiatowej, wykazuje w rozchodach sumę mk. 98364.90, na pensję, umundurowanie, urządzenie biura i szkoły dla milicji.

Rada Powiatowa w porozumieniu z Radami gminnymi wniosła o pokrycie tej sumy przez rozkładkę gminną, przyczem każde morga, nie wyłączając nieużytków, lasów i t. d. podlega podatkowi 30 fen.

Podług załączonego wykazu Rady Powiatowej ilość mórg poszczególnych gmin wynosi:

Białobrzegi . . .	21996 mórg	Mysłów	22981 mórg
Celiny	9546	„ Prawda	25975 „
Dąbie	26810	„ Radoryż	12356 „
Gołębki	12793	„ Serokomla . . .	13956 „
Gulów	18844	„ Skrzyszew . . .	8783 „
Jakusze	8358	„ Stanin	12992 „
Jarczew	8303	„ Trzebieszów . .	8209 „
Krasusy	11288	„ Tuchowicz . . .	19597 „
Łuków gm. . . .	15316	„ Ulan	12652 „
Łysobyki	14574	„ Wojcieszków . .	2333 „
Miastków	21221	„	
		Razem .	<u>327883 mórg</u>

Zatem na gminę:

Białobrzegi	przypada	mk.	6568,80
Celiny	"	"	2863,80
Dąbie	"	"	8043,00
Gołębki	"	"	3837,90
Gułów	"	"	5653,20
Jakusze	"	"	2507,40
Jarczew	"	"	2490,90
Krasusy	"	"	3386,40
Łuków gm.	"	"	4594,80
Łysobyki	"	"	4372,20
Miastków	"	"	6366,30
Mysłów	"	"	6894,30
Prawda	"	"	7522,50
Radoryż	"	"	5706,80
Serokomla	"	"	4186,80
Skrzyszew	"	"	2634,90
Stanin	"	"	3897,60
Trzebieszów	"	"	2462,70
Tuchowicz	"	"	5879,10
Ulan	"	"	3795,60
Wojcieszków	"	"	6699,90

Razem mk. 98364,90

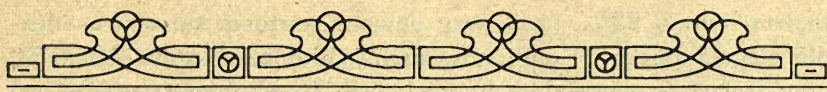
Sumę tę, która obciąża budżet 1918 r. pobrać należy w dwóch ratach. Pierwszą ratę należy ściągnąć natychmiast i wpłacić natychmiast do kasy powiatowo-komunalnej. Obowiązuję p.p. wójtów do ściągnięcia podatku z wszelką energią, uwolnienie przeze mnie w żadnym wypadku nie nastąpi, a suma wymieniona bezwarunkowo zapłacona być musi. O ile by jednak Rada gminna przyszła do przekonania, że jednostki podatków tych zapłacić nie mogą, to niniejszym uprawniam ją do umorzenia podatku w poszczególnych wypadkach. Gmina bezwarunkowo musi wpłacić wyżej wykazaną sumę mk. 98364,90 fen., jeżeli przeto Rada Gminna kogoś zwolni od zapłacenia podatków, wtenczas w miarę sum umorzonych, rozkładka na poszczególne morgi powiększoną być musi.

Radzie Gminnej zatem przed ściągnięciem podatków przyjdzie rozpatrzyć sprawę zwolnienia od podatku. W tym celu Rada gminna powinna się zebrać natychmiast, to jest w ciągu tygodnia od dnia odebrania rozporządzenia niniejszego, na posiedzenie nadzwyczajne. Pierwsza rata ma być wpłacona do kasy powiatowo-komunalnej najpóźniej do dnia 15 stycznia 1918 r. bo w przeciwnym razie będę zniewolony do zastosowania najsurowszych środków przymusowych.

Mając jednak nadzieję, że gmina, umiejąc ocenić dobro, wpływające z urzędzenia milicji powiatowej, chętnie zapłaci podatki, oczekuję, że żadne nie wywiążą się trudności.

(podpisał) von Engelman

pułkownik.

Sekcja pożarnictwa.

Na posiedzeniu Zarządu Łukowskiej Rady Powiatowej w dn. 16 kwietnia r. b. Inspektor Pożarnictwa p. Dutkiewicz odczytał poniżej przytoczony memoriał w sprawie budżetu pożarniczego; memoriał ten jest zarazem odtworzeniem stanu pożarnictwa w pow. łukowskim przed kwietniem r. b. i dla tego przytaczamy go niemal in extenso:

Niezwykłe trudne warunki naszego bytu w ciągu długich szeregów lat odbiły się aż nadto wyraźnie na ustroju naszego życia kulturalno-ekonomicznego, wytwarzając dziesiątki anomalji i sprzeczności, hamujących prawidłowy rozwój budowy urządzeń państwowych.

W szeregu wielu spraw, domagających się w kraju naszym należytego uregulowania, jedno z pierwszych miejsc zajmuje pożarnictwo.

Królestwo Polskie, w granicach 10-u guberni, posiada ogółem przeszło milion nieruchomości, wyłączając z tego stolicę. Wartość szacunkowa tych nieruchomości wynosiła przed wojną z górą miliard rubli.

Ogólnie biorąc odszkodowania pogorzelowe, wypłacane rocznie, w okresie od roku 1902—1911, przez Instytucję Wzajemnych Ubezpieczeń, oraz przez towarzystwa asekuracyjne, stanowiły w tych latach 1.728.000 rubli.

Zważywszy, że pożarowi ulega nieraz mienie, zwłaszcza ruchome i ziemioplody nigdzie nieubezpieczone, że wogóle straty pogorzelowe są zawsze większe od sum wypłacanych w postaci odszkodowania. Przed wojną sumę tą śmiało podnieść

można było o 25%, czyli przy dawnej wartości suma strat rocznie sięgała blisko 11 milionów rubli. W dobie czasów obecnych, przy drożyznie materiałów budowlanych i ogólnym przewartościowaniu, straty te są kilkakrotnie większe.

Szkody te dają się odczuć najdotkliwiej biednej warstwie ludności, bowiem w ogólnej liczby 3.600.000 budowli, 2.800.000 stanowią budynki włościańskie i małomiasteczkowe

Opierając się na danych zaczerpniętych z biura p. Taksa-tora Wzajemnych Ubezpieczeń, odnośnie strat spowodowanych przez pożary w powiecie Łukowskim, w latach 1915—1916—1917 wynika. Pożary losowych spowodowały strat

w roku 1915 na sumę . .	18.110	Rubli
w roku 1916 na sumę . .	37.910	"
w roku 1917 na sumę . .	46.420	"

Łącznie w ubiegłym trzechleciu wypłacono od-szkodowania 102.440 Rubli

Przyjmując średnio, rocznie wypada strat pogorzelowych wypłacanych w postaci odszkodowania 34.146 tysięcy.

W cyfrze tej nie mieszczą się jednak rzeczywiste straty spowodowane przez pożary, nie obejmując prawdziwej wartości budynków, ani wartości majątku ruchomego, inwentarza i ziemio-plodów. W dobie obecnej cyfrę tą należało by powiększyć w trójnasób.

Wypada nadmienić że straty spowodowane od działań wo-jennych nie mieszczą się w powyższych cyfrach, i sięgają w ro-ku 1915 sumy 351.250 rubli.

Zasadniczo akcję przeciwpożarową daje się podzielić na pośrednią i bezpośrednią.

Akcja pośrednia, operując środkami takimi, jak krzewienie budownictwa ogniotrwałego, przestrzegania przepisów przeciwpo-żarowych, wreszcie drogą ubezpieczeń. Akcja ta zmierza do powetowania strat, spowodowanych przez pożary.

Akcja bezpośrednia posiłkuje się środkami tłumiącemi, ja-kiemi są straże ogniowe.

Tu zasadniczo omawia się pożarnictwo, w znaczeniu straży ogniowych. Zanim przejdę do ścisłych cyfr budżetowych, dla orientacji przytoczę porównawcze dane, dotyczące rozwoju po-żarnictwa u nas i w sąsiedniej Galicji.

U nas liczono przed wojną 562 straże, gdy w Galicji, przestrzemiowo mniejszej liczono 2563. U nas jedna straż przypada na 216 km. kw., w Galicji na 30 km. kw. U nas jedna straż przypada na 22.200 mieszkańców, gdy w Galicji tylko na 3.130 mieszkańców.

Przechodząc do ściślejszych danych nadmieniam: Przybliżony koszt zakupu narzędzi dla taboru straży wiejskiej, w skład którego wchodzi sikawka z kompletem węży, 3 beczki żelazne, 2 drabiny, 10 wiader, 30 pasów, 30 kasków i pewna ilość drobnych narzędzi demontujących, przy obecnych cenach rynkowych, wynosi 8.800 mk.

Ceny z każdym miesiącem wznoszą się, w roku ubiegłym koszt podobnego taboru stanowił 7.500 mk. Wogóle daje się wyczuwać wielki brak narzędzi, szczególnie węży do sikawek.

Straże istniejących względnie zaopatrzonych w narzędzia powiat liczy cztery, mianowicie: Łuków, Kock (miasta), Mysłów i Trzebieszów (gminy).

Zmierzając do zorganizowania straży we wszystkich gminach, a tych powiat liczy 21, z których w 2-ch gminach straże są, pozostaje do zaopatrzenia w narzędzia 19 straży,

Wypada jednak nadmienić, że jedna straż na obszernej gminie nie wystarcza, biorąc pod uwagę oddalenie wsi od wsi, wadliwość dróg komunikacyjnych, wielką palność budynków wiejskich, szczególnie latem i skupione zabudowanie wsi polskiej. W przyszłości należy dążyć do tworzenia oddziałów i te rozrzucać po gminach, możliwie w każdej większej wsi zwarcie zabudowanej.

W pierwszym miejscu należy uwzględnić te 19 gmin, w których straży nie ma i takowe mają powstać. Do chwili obecnej 12 gmin uchwaliło założenie straży, w pozostałych 7-u prawdopodobnie nastąpi to samo.

Rady gminne w poczuciu celowości i pożyteczności istnienia straży, uchwalają stałe zapomogi na pożarnictwo. Jedne uchwalają procentowy odsetek od opłacanej składki asekuracyjnej, inne od morgi a inne od komina. Najwięcej wskazane i równomiernie obciążające posiadaczy budynków, są rozkłady procentowe od składki asekuracyjnej.

Z braku w chwili obecnej ścisłych danych z poszczególnych gmin, dokładnych danych przytoczyć nie mogę. Przeciętnie

biorąc, uchwalone zapomogi wahają się od 1000 do 1300 mk. rocznie. Biorąc średnio z każdej gminy 1150 mk. przy 19 gminach otrzyma się 21.850 mk. Zaokrąglając tę cyfrę przyjmuje się ogólnie 22.000 mk. rocznie.

Zakup narzędzi pożarniczych dla 19 taborów straży wiejskich, licząc obecną cenę rynkową uczyni $8.800 \times 19 = 167.200$
(okrągło) 168.000 mk.

Potrącając sumę zapomóg z gmin. 22.000 mk.

Pozostaje . . . 146.000 mk.

W powyższym rachunku nie uwzględniono zapomóg dla straży już istniejących, mianowicie w Łukowie, Kocku, Mysłowie i Trzebieszowie.

Jednak i tym strażom należy przyznać również zapomogi:

1) Dla Łukowskiej straży, korzystającej z zapomogi od Magistratu, na zapoczątkowanie kupna „Pogotowia strażackiego” 4.000 mk.

2) Dla Kockiej straży, na zakup i remont narzędzi 2.000 mk.

3) Dla straży gminnej w Mysłowie, na wstępny zakup narzędzi w celu utworzenia 2-o oddziału. Dotychczas centrala mieści się w Wilczyskach, nowo utworzony oddział w Lisimkierzu, projektuje się utworzenie dalszych oddziałów, jako w gminie przestrzeniowo dużej . 4.000 mk.

4) Dla straży gminnej w Trzebieszowie, na zakup beczek i budowę wzorowej remizy, która jest niezbędna, gdyż narzędzia wartujące 4144 mk. nie mając stałego schronienia ulegają zniszczeniu. Zbudowana remiza, niezależnie od swego przeznaczenia, służyć będzie jako sala widzów przy urządzonych teatrzykach, odczytach i t. p. kulturalnych rozrywkach. Z osiągniętych tą drogą zysków straż czerpać będzie na swoje

Do przeniesienia . . . 156.000 mk.

Z przeniesienia . . .	156.000 mk.
utrzymanie, nie uciekając się do zapomóg. W roku ubiegłym ze źródła tego osiągnięto kilkaset marek czystego zysku	9.000 mk.
Ogółem . . .	<u>165.000 mk.</u>

Po kwietniu do obecnej chwili stan pożarnictwa uległ o tyle zmianie, iż wszystkie Rady gminne uchwaliły na swych posiedzeniach straże ochotnicze w gminach; w większości z pośród gmin straże zostały już zorganizowane; w pozostałych kroki organizacyjne posunięte są dosyć daleko.

Komisja Finansowa Sejmiku przy uchwalaniu projektu budżetu na r. b. postanowiła zaprojektować Sejmikowi uchwalić 70,000 mk. na pożarnictwo; pozostałe potrzebne fundusze pokryją gminy i ofiarność prywatna.

RADY GMINNE

pow. Łukowskiego.

Statystyka uchwał powziętych przez Rady gminne w roku 1917-m.

W GMINIE.		Odbyło się posiedzeń.	w spr. Rekwizycji bydła.	w spr. Gospodarczych, zasiewów rekwizycji do- staw nakazanych.	w spr. Lokalnego znac.	w spr. Aproprowiacji bied- nej ludności.	w spr. Aproprowiacji wy- siedleńców.	w spr. związanych z u- trzymaniem przez gmi- ny wysiedleńców.	w spr. Rezerwistek.	w spr. Budżetowych gminnych.	w spr. Szkolnych.	w spr. Zapomości i wsparć biedn. ludności	w spr. Wyborów do Rady Gminnej.	w spr. Wyborów do Zarządów Gmin.	w spr. Komisji do osza- cow. zbiorów i statyst.	w spr. Ogólno-Krajowej Kwesty.	w spr. Schroniska	w spr. Wstrzymania wyrębu lasu.	w spr. Nadużyć przez wojsko i samowolnej rekwizycji.	w spr. Pogorzelców.	Ogólna ilość.
1. Białobrzegi . . .	13	2	6	9	3	1	2	1	1	7	3	5	—	1	1	1	—	—	—	1	43
2. Celiny . . .	18	2	11	21	1	2	1	—	1	5	2	—	2	5	1	1	1	—	—	1	57
3. Dąbie . . .	11	3	4	8	—	—	—	—	1	4	—	—	2	1	1	1	—	—	—	—	24
4. Gołębki . . .	12	3	4	19	—	—	—	—	—	2	2	4	1	1	1	1	—	—	—	2	39
5. Gutów . . .	12	1	12	12	—	—	2	—	1	1	1	3	—	1	1	1	—	—	—	—	37
6. Jakusze . . .	8	1	4	12	—	—	—	—	—	2	2	1	1	1	1	1	—	—	—	—	26
7. Jarczew . . .	11	1	5	10	—	—	—	—	—	1	2	1	1	3	1	1	—	—	—	—	25
8. Krasusy . . .	12	1	3	8	—	—	1	—	—	1	3	—	2	1	1	1	—	—	—	—	21
9. Łuków . . .	10	1	2	23	—	—	1	—	—	1	2	1	—	3	1	1	—	—	—	2	37
10. Łysobyki . . .	14	5	3	18	—	—	1	—	—	1	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	32
11. Miastków . . .	18	2	8	24	—	—	3	—	—	1	6	1	1	1	1	1	3	1	—	—	52
12. Mysłów . . .	11	1	7	15	—	—	—	1	1	3	—	—	2	1	1	1	—	—	1	—	33
13. Prawda . . .	14	1	3	22	1	—	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	—	—	—	—	39
14. Radoryż . . .	18	3	5	5	—	—	—	—	—	1	3	—	1	1	1	1	—	1	—	—	22
15. Serokomla . . .	18	1	5	33	2	—	—	—	—	1	3	1	2	1	2	1	—	—	—	—	52
16. Skrzyszew . . .	13	2	5	8	—	—	—	—	—	1	5	—	1	1	1	1	—	—	—	—	24
17. Stanin . . .	9	1	4	8	—	—	—	—	—	2	3	1	2	—	1	1	—	—	—	—	23
18. Trzebieszów . . .	16	1	5	20	1	1	—	1	1	3	3	1	4	1	1	1	—	—	—	—	41
19. Tuchowicz . . .	12	1	6	17	2	—	3	1	2	1	2	—	—	1	1	1	—	1	—	—	38
20. Ulan . . .	20	1	6	20	2	—	—	—	—	2	2	—	—	—	1	1	—	—	—	—	35
21. Wojcieszków . . .	14	1	12	18	1	—	—	—	—	5	3	1	—	1	1	1	—	—	—	—	43

Statystyka porównawcza uchwał Rad Gminnych.

	Data zorganizowania w r. 1916 i 1917.	Uchwał	Posledz.
1. Białobrzegi . .	od 3-III.—16 r. — do 1-I.—17 r. od 1-I. —17 r. — do 1-I.—18 r.	94 43	21 13
2. Celiny	od 30-III.—16 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	81 57	19 18
3. Dąbie	od 25-I. —16 r. do 1-I.—17 r. w r. 17	33 24	20 11
4. Gołębki . . .	od 6-I. — — do 1-I.—17 r. wer. 17	16 39	9 12
5. Gulów	od 23-XI.—15 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	48 37	22 12
6. Jakusze . . .	od 9-XII.—15 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	55 26	19 8
7. Jarczew . . .	od 9-II.—16 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	44 25	13 11
8. Krasusy . . .	od 21-II.—16 r. — do 1-I. 17 r. w r. 17	45 21	20 12
9. Łuków	od 10-X. 15 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	130 37	32 10
10. Łysobyki . .	od 22-II.—16 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	37 32	16 14
11. Miastków . .	od 18-II.—16 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	25 18	113 52
12. Mysłów . . .	od 1-II. 16 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	23 20 (11)	114 60 33)
13. Prawda . . .	od 27-III.—16 r. — do 1 I.—17 r. w r. 17	26 —	90 39

	Data zorganizowania w r 1916 i 1917	Uchwał	Posiedz.
14. Radoryż . . .	od 15-I.—16 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	19 18	38 22
15. Serokomla . .	od 24-I.—16 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	22 18	78 52
16. Skrzyszew . . .	od 3-I.—16 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	5 13	18 24
17. Stanin	od stycz.—16 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	34 9	65 23
17. Trzebieszów. .	od 23-I.—16 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	17 16	38 41
19. Tuchowicz . .	od 22-III.—16 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	17 12	44 38
20. Ulan	od 5-XI.—15 r — do 1-I.—17 r. w r. 17	20 20	41 35
21. Wojcieszków .	od 4-I.—16 r. — do 1-I.—17 r. w r. 17	25 14	52 43

Uwaga. Stosunkowo mniejsza ilość posiedzeń Rad gminnych w r. 1917 oraz mniejsza intensywność pracy Rad tych tłumaczyć się daje z jednej strony niejednokrotnie usiłowaniami zwężenia zakresu działalności Rad — nie przez Radę Powiatową, z drugiej strony — częstą bezskutecznością interwenjowania Rad tych w rozmaitych sprawach, związanych z t. zw. „koniecznościami wojennymi” — również nie z winy Rady Powiatowej.

**Skład osobisty Rad Gminnych
w okresie sprawozdawczym przedstawiał się
jak następuje:**

I. Gmina Białobrzegi.

Prezes Rady gminnej: Pożaroszczuk Franciszek.

Zastępca Prezesa: Jurkowski Józef.

Delegat do Rady powiatowej: Lipski Rafał.

Wójt gminy: Kwaśny Kazimierz.

Członkowie Rady gminnej: Jełowicki Feliks, Strojek Wiktor, Okuń Wojciech, Grądek Andrzej, Kucio Andrzej, Strzelecki Roman, Niedziela Wojciech, Grzejdak Aleksander, Cybul Szymon, Zalewski Jan.

Naczelnik Milicji: Guz Leon.

II. Gmina Celiny.

Prezes Rady gminnej: Stanisław Lewicki.

Zastępca Prezesa i Delegat do Rady powiatowej: Aleksander Celiński.

Wójt gminy: Franciszek Zarzycki.

Członkowie do Rady gminnej: Konstanty Karwowski, Franciszek Walendowicz, Karol Dembowski, Piotr Karwowski, Ignacy Zdanowski, Stanisław Celiński, Antoni Nurzyński, Tadeusz Sulej, Karol Karwowski, Michał Celiński, Antoni Kurowski, Władysław Loniewski, Jan Izdebski, Józef Lipiński, Józef Jakowski, Adam Świdorski.

Naczelnik Milicji: Kazimierz Chrempiński.

III. Gmina Dąbie.

Prezes Rady gminnej: Julian Goschorski.

Zastępca Prezesa: Fr. Radomyski.

Delegat do Rady powiatowej: Antoni Piasecki.

Wójt gminy: Jan Szczygieł.

Członkowie Rady gminnej: Adam Korgul, Andrzej Dołęgowski, Jan Dołęga, Jan Sarniak, Antoni Sadło, Stanisław Łukasik, Józef Łukasik, Michał Karczewski, Franciszek Chruściel, Antoni Piasecki, Jan Michalak.

Naczelnik Milicji: Jan Szczygieł.

IV. Gmina Gołębki.

Prezes Rady gminnej: Władysław Domański.

Zastępca Prezesa: Tadeusz Lewicki.

Delegat do Rady powiatowej: Jan Grochowski.

Wójt gminy: Ignacy Lipiński.

Członkowie do Rady gminnej: Jan Krasuski, Antoni Pruchniewicz, Jan Pruchniewicz, Stanisław Szmulik, Józef Gajda, Franciszek Fijałkowski, Władysław Płudowski, Józef Kowalczyk, Seweryn Świdorski, Karol Piotrowski, Ignacy Lipiński, z urzędu jako Wójt gminy.

Naczelnik Milicji: Ignacy Lipiński.

V. Gmina Gułów.

Prezes Rady gminnej: ks. Bolesław Krasuski.

Zastępca Prezesa: Wacław Paszkowski.

Delegat do Rady powiatowej: Antoni Domański.

Wójt gminy: Szymon Bancerz.

Członkowie Rady gminnej: Michał Ponikowski, Marcin Ty-
miński, Ignacy Więch, Mateusz Cienkowski, Michał Jawoszek,
Szczepan Gajownik, Wawrzyniec Tymiński, Piotr Tkaczyk, Anto-
ni Domański, Andrzej Pudełek, Jan Biudoń, Andrzej Jaworzek.

Naczelnik Milicji: ks. Bolesław Krasuski.

VI. Gmina Jakusze.

Prezes Rady gminnej: Piotr Jastrzębski.

Zastępca Prezesa: Maciej Wierzejski.

Delegat do Rady powiatowej: Leon Wierzejski.

Wójt gminy: Jan Kurowski.

Członkowie Rady gminnej: Adam Płudowski, Dominik Płu-
dowski, Franciszek Grochowski, Andrzej Grochowski, Michał
Grochowski, Karol Kurowski, Dominik Płudowski, Alekander
Wysokiński, Jan Wysokiński, Franciszek Wysokiński, Franciszek
Płudowski.

VII. Gmina Jarczew.

Prezes Rady gminnej: Jerzy Podoski.

Zastępca Prezesa: Włodzimierz Płoński.

Delegat do Rady powiatowej: Antoni Skwarek.

Wójt gminy: Jan Kowalski.

Członkowie Rady gminnej: Stanisław Rogowski, Mikołaj
Krawczyk, Jan Głosek, Jakób Tratkiewicz, Jan Kozłowski, Jan
Kuć, Stanisław Dawidek, Stanisław Chojniak, Franciszek Smolik,
Wojciech Trąc, Józef Suchodolski, Stanisław Gajewski, Antoni
Skwarek, Stefan Zamecki.

Naczelnik Milicji: Jakób Tratkiewicz.

VIII. Gmina Krasusy.

Prezes Rady gminnej: Julian Wolski.

Zastępca Prezesa: Adolf Głuchowski.

Delegat do Rady powiatowej: Józef Głuchowski.

Wójt gminy: Józef Wierzejski.

Członkowie Rady gminnej: Andrzej Wierzejski, Kacper Grochowski, Maciej Sobczak, Eljasz Krasuski, Aleksander Kobój, Filip Ziarek, Andrzej Grochowski, Julian Orzełowski, Naczelnik Milicji Obyw. Jan Głuchowski, Józef Borkowski, Jan Dobrowolski, Wincenty Krasuski, Wójt Józef Wierzejski, Jan Jasiński.

Naczelnik Milicji: Jan Głuchowski.

IX. Gmina Łuków.

Prezes Rady gminnej: Szymon Żurawski.

Zastępca Prezesa: Aleksander Kulicki.

Delegat do Rady powiatowej: Walerjan Górski.

Wójt gminy: Antoni Suchodolski.

Członkowie Rady gminnej: Paweł Płodowski, Władysław Wysokiński, Aleksander Kraszewski, Władysław Pyrka, Leopold Zalewski, Stanisław Bajuda, Jan Cichosz, Jan Rybka, Bolesław Sosnowski, Franciszek Grzywacz, Stanisław Tomaszewicz, Stanisław Kamecki, Jan Suchodolski, Jan Szczygielski.

Naczelnik Milicji: Szymon Żurawski.

X. Gmina Łysobyki.

Prezes Rady gminnej: Czajkowski Wojciech.

Zastępca Prezesa: vacat.

Delegat do Rady powiatowej: Stanisław Grabek.

Wójt gminy: Kułak Wojciech.

Członkowie Rady gminnej: Maciej Oborski, Józef Leszek, Wacław Jastrzębski, Józef Tomaszewski, Michał Borkowski, Piotr Madoń, Jan Rzezak, Jan Rozporek, Ludwik Wasilewski, Jakób Jędrych, Karol Wojtaś.

XI. Gmina Miąstków.

Prezes Rady gminnej: Józef Pałyska.

Zastępca Prezesa: Józef Więch.

Delegat do Rady powiatowej: Paweł Piekarski.

Wójt gminy: Paweł Salomańczyk.

Członkowie Rady gminnej: Kazimierz Grzegorzka, Ks. Kazimierz Szulc, Konstanty Sasimowski, Jan Teperek, Piotr Gawryś, Jan Bytniewski, Paweł Kret, Piotr Dębowski, Tomasz Krupa, ks. Jan Haraszewski, Józef Baran, Jan Borkowski, Walenty Kaliński, Piotr Bąk.

Naczelnik Milicji: Walerjan Kulbicki.

XII. Gmina Myśków.

Prezes Rady gminnej: Tadeusz Chwalibóg.

Zastępca Prezesa: Piotr Calej.

Delegat do Rady powiatowej: Edward Grzybowski.

Wójt gminy: Jan Chudzik.

Członkowie Rady Gminnej: Jan Świętochowski, Paweł Ponczyk, Stanisław Grzybowski, Stanisław Łada, Karol Białek, Łukasz Rosłonec, Jan Chudek, Jan Szerszeń, Jan Pałysa, Mikołaj Mróz, Piotr Kanieski, Józef Leszko.

Naczelnik Milicji: Tadeusz Chwalibóg.

XIII. Gmina Prawda.

Prezes Rady gminnej: Antoni Tarasiewicz.

Zastępca Prezesa: Antoni Tajkowski.

Delegat do Rady powiatowej: Antoni Tajkowski.

Wójt gminy: Franciszek Traczyk.

Członkowie Rady gminnej: Jan Gajowniczek, Mateusz Piskorz, Józef Osiak, Piotr Drabiński, Bronisław Kania, Walenty Miszto, Paweł Traczyk, Michał Markowicz, Stanisław Pazura, Kacper Rossa, Stanisław Brodowski.

XIV. Gmina Radoryż.

Prezes Rady gminnej: Ks. Józef Szyszko.

Zastępca Prezesa: Leon Holnicki Szulc.

Delegat do Rady powiatowej: Józef Koślacz.

Wójt gminy: Michał Kot.

Członkowie Rady gminnej: Adam Rawolski, Gabryel Rudon, Kazimierz Tranowski, Jakób Osial, Ignacy Bartnicki, Grzegorz Piszcz, Paweł Fronczek, Piotr Chmiel, Andrzej Szewczak, Józef Koślacz, Michał Kot, Piszcz Tomasz, Gustaw Potworowski.

Naczelnik Milicji: Wacław Marchel.

XV. Gmina Serokomla.

Prezes Rady gminnej: Bronisław Kucharski.

Delegat do Rady powiatowej: Jan Majewski.

Wójt gminy: Szymon Futera.

Członkowie Rady gminnej: Jan Świder, Michał Mazurkiewicz, Piotr Miński, Józef Mitosek, Józef Więsek, Michał Gładyszewski, Franciszek Wróblewski, Karol Dudek, Władysław Grądek, Maciej Szymanek, Władysław Wojtuś, Andrzej Chojęta.

Naczelnik Milicji: Stefan Łękawski.

XVI. Gmina Skrzyżzew.

Prezes Rady gminnej: Aleksander Zawadzki.

Zastępca Prezesa: Franciszek Wysokiński.

Delegat do Rady powiatowej: Jan Wierzchowski.

Wójt gminy: Franciszek Wysokiński.

Członkowie Rady gminnej: Jan Jurkowski, Antoni Czarnecki, Konstanty Wierzchowski, Jakób Przegaliński, Stanisław Rzymowski, Aleksander Goławski, Konstanty Wierzchowski, Antoni Szczygieski, Jan Grodzicki, Franciszek Kozestański, Aleksander Zalewski.

Naczelnik Milicji: Aleksander Zawadzki.

XVII. Gmina Stanin.

Prezes Rady gminnej: Franciszek Gajowy.

Zastępca Prezesa: Jan Zdun.

Delegat do Rady powiatowej: Henryk Puchalski.

Wójt gminy: Jakób Walo.

Członkowie Rady gminnej: Antoni Pasik, Józef Bieliński, Tomasz Zdun, Aleksander Konieczny, Adam Poleć, Stanisław Krupiński, Ludwik Sawka, Brunon Kaniewski, Stanisław Kirila, Jakób Walo Jonnik, Stanisław Mućka, Jan Mućka.

Naczelnik Milicji: Józef Siejak.

XVIII. Gmina Trzebieszów.

Prezes Rady gminnej: Antoni Izdebski.

Zastępca Prezesa: Piotr Kokońkiewicz.

Delegat do Rady powiatowej: Jan Wysokiński.

Wójt gminy: Józef Wajszczuk.

Członkowie Rady gminnej: Franciszek Szydłowski, Piotr Kokońkiewicz, Piotr Owczarski, Jan Przybysz, Jan Śledź, Aleksander Andrzejewicz, Józef Kurowski, Stefan Oksiuto.

Naczelnik Milicji: Adam Nowik.

XIX. Gmina Tuchowicz.

Prezes Rady gminnej: Andrzej Czerski.

Zastępca Prezesa: Michał Kielczykowski.

Delegat do Rady powiatowej: Feliks Zawadzki.

Wójt gminy: Wincenty Ambroziak.

Członkowie Rady gminnej: Franciszek Wioncek, Paweł Szostak, Edward Cichosz, Józef Górny, Szymon Goławski, Stanisław Tomaszewski, Antoni Zarzycki, Jacenty Szcześniak, Franciszek Powalski, Paweł Kachniarz, Piotr Nagadowski, Edward Michalak, Szczepan Kopeć.

Naczelnik Milicji: Michał Kielczykowski.

XX. Gmina Ulan.

Prezes Rady gminnej: Stanisław Bielecki.

Zastępca Prezesa: Szczepan Niebrzegowski.

Wójt gminy: Józef Bogusz.

Członkowie Rady gminnej: Jan Żadełek, Ludwik Dudziński, Bolesław Żurawski, Hipolit Pióro, Wojciech Młynarczyk, Józef Kopański, Stanisław Szczuchniak, Józef Duda, Stanisław Jarosz, Józef Górski, Wojciech Witek, Stanisław Drązek, Michał Gerlach, Józef Bogusz, Józef Górski.

Naczelnik Milicji: Józef Górski.

XXI. Gmina Wojciegzków.

Prezes Rady gminnej: Ks. Bolesław Izdebski.

Delegat do Rady powiatowej: Józef Górczyński.

Wójt gminy: Józef Eurdach.

Członkowie Rady gminnej: Antoni Gurtat, Adam Kowalski, Czesław Skowron, Szymon Grzejdak, Józef Kołodziej, Franciszek Ognik, Jan Mazurek, Franciszek Latoch, Stanisław Latoch, Teofil Pogonowski, Antoni Woźniak, Józef Górczyński, Kazimierz Woźniak, Wojciech Grzechowiak.

Naczelnik Milicji: Wojciech Grzechowiak.

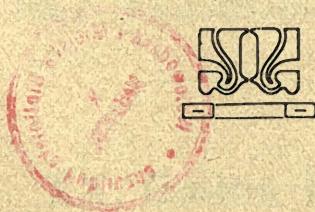

Tak się przedstawia — w ogólnych zarysach —
plon pracy Łukowskiej Rady Powiatowej i Rad Gmin-
nych pow. Łukowskiego w ostatnim półtorarocznym
okresie.

Wartość plonu tego oceni w najbliższej przy-
szłości — tuszymy — Starosta Łukowski.

Ożywieni nadzieją tą kroczymy naprzód.

SPIS RZECZY.

Wstęp	3
Sekcja Finansowa	5
Bilans Łukowskiej Rady Powiatowej	9
Sprawozdanie z działalności Zarządu Łukowskiej Rady Powiatowej	21
Sekcja Budowlana	27
Sprawozdanie Sekcji Budowlanej	31
Sekcja Gospodarczo-Handlowa	33
Łukowska Milicja Powiatowa	35
Sekcja Pożarnictwa	47
Rady Gminne powiatu Łukowskiego:	
Statystyka uchwał	54, 55 i 56
Skład osobisty	57
Zakończenie	68

ERRATA:

- 1) Na str. 4-ej w wierszu 14-ym po słowach: „stanowi dobytek” opuszczono: „pierwszorzędnej miary”.
- 2) Na str. 5-ej w wierszu 6-ym winno być: „uruchomienia”, — w wierszu 8-ym winno być: „zaprowadzenia i utrzymania”.
- 3) Wskutek niedopatrzenia korektora „Sprawozdanie z działalności zebrań ogólnych członków Ł. R. P. oraz Zarządu Ł. R. P.” umieszczone zostało na str. 21-ej zamiast na str. 5-tej zaraz po wstępie.
- 4) Na str. 18-ej opuszczono u góry tytuł: „Bilans Ł. R. P. za czas od 1-go stycznia 1917 r. do 1-go stycznia 1918 r.”
- 5) Na str. 33-ej w wierszu 9-ym zamiast: „Masława” winno być: „masła”.

1058

1058